

TISZ ZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre . . . 4 frt. Negyed évre . . . 1 fr.
Fél évre . . . 2 frt. Egyes szám ára 8 kr.
Megjelen minden vasárnap reggel.
Mirdetéseket úgy a kiadóhivatal, mint a Reiter-
ügynökség Budapesten jutányosan vesz fel.

A kiadásért felelős a szerkesztő:

HEGYI ANTAL.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Templomtér 91. szám, hová a lap szellemi
részét illető minden közlemény intézendő.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová az előfizeté-
sek, hirdetések, hirdetések intézendők.

Furcsa eset.

Ki ne emlékeznék Szentés váro-
sának hirhedt polgármesterére,
Tasnádi Antalra, kit annak idején
Csongrád megyének még hirhedtebb
alispánja, Stammer Sándor, Szentés
városának mostani országgyűlési
képviselője, Balogh János ellenében,
zsandár-szuronyok segélyével üt-
tett a polgármesteri székbe?

Mint tudják lapunk szives olva-
sói, a milyen volt ennek az alkot-
mányos érzelmű (?) polgármester-
nek a hivatalos születése, ép olyan
lett a kimulása is. Erőszak tette őt
hivatalába, az erőszak ki is dobtá
onnét; mert Szentés városának ha-
zafias közönsége mindaddig nem
nyugodott, míg azt a szégyen foltot,
melyet becsületén Tasnádi beerő-
szakolása által ütöttek, Tasnádi el-
mozdítása által magáról le nem tör-
lülte.

A belügyminiszter végtére sem
hunyhathott szem-et azon állandó for-
rongások előtt, melyet Tasnádi
jelenléte a polgármesteri székben
minden közgyűlésen megújított és
főispánja által Tasnádit ezen állásá-
ról lemondatta.

Tasnádi azonban csak szóbelileg
ígérte meg lemondását, a míg a

fegyelmi választmány reputációjá-
nak megmentése végett őt állásába
vissza nem helyezte. De mikor a
a visszahelyezés megtörtént, ő is
visszaszavta lemondását, melyet a
főispán írásban elfelejtett tőle ki-
veenni, és többé tudni sem akart
menesztetéséről. Tallián Béla főis-
pán tehát, kit becsület szó kötött
az ellenzék előtt Tasnádi lemondá-
sához, szóbeli lemondására támasz-
kodva, kénytelen volt őt kidobni az
annyira kedves és feledhetlen pol-
gármesteri székéből.

Azonban Tasnádi nem nyugod-
tott meg a kiakolbolításban, hanem
főlebbezte ügyét előbb a megye
törvényhatóságához, majd a belügy-
miniszterhez, de mindkét helyről
elutasított.

Akkor fogta magát Tasnádi be-
perelte a várost hátralékos polgár-
mesteri fizetéséért, a mennyiben
Szentés városa az elmozdítás idejé-
től fogva a dolog természetéből ki-
folyólag beszüntette a fizetését. A
biróság azonban őt keresetével el-
utasította.

Tasnádi azonban ekkor sem esett
kétségbe: hanem mert a perlekedés
úgy látszik rögeszméjévé lett, hiva-
talos hatalommal való visszaélés

miatt emelt vádat Tallián Béla fő-
ispán és Csató Zsigmond alispán
ellen, kik őt lemondás nélkül fosz-
tották meg hivatalától.

A szegedi kir. törvényszék ezen
keresetnek azonban helyt nem adott;
miért Tasnádi a törvényszék hatá-
rozatát megfőlebbezte a szegedi kir.
táblához, mely a kérdésben akképen
döntött, hogy elrendelte mind a fő-
mind az alispánnak eskü alatt való
kihallgatását arra nézve, hogy le-
mondott-e hát csak ugyan előttük
hivataláról Tasnádi?

A kérdés evvel aztán bolondul
összecsomósodott.

Eddig ugyanis sem a megye
törvényhatóságának, sem a belügy-
miniszternek nem jutott eszébe
kétkedni a főispán és alispán
szavában, kik egyértelműleg állítják,
hogy előttük Tasnádi szóbelileg le-
mondott, annak daczára, hogy Soos
Pál megyei ügyész, mikor Tasnádi
főlebbezése a törvényhatóság előtt
forgott, azon véleménynek adott
írásosan is, meg szóbelileg is kife-
jezést, hogy Tasnádi a főispán és
alispán állításával szemben sem
tekinthető állásáról lemondottnak;
mert a kézen forgó okmányok közt
semmi nyoma sincs annak, hogy

T Á R C Z A.

Hogyha majd meghalok

*Hogyha majd meghalok, temessetek engem
Olyan helyre a hol virág bőven terem;
Hol csalítok között, árnyas füzek alatt,
Csörtetve szalad a kristálytisza patak.*

*Oh ne temessetek engem pusztaságba,
A hol nincsen virág s a föld kopár, árva.
Fájó szívem, kérlek, ne zárja ridég hant:
Virág nyíljék rajta, ha ott nyugszom alatt.*

*Szomorú fűz lombja takarja be sírom,
S a csalit madara értem: bús dallt sirjon;
Én majd lent hallgatom nyugodva csendesen
A kis madár dalát, a mely zeng felettem.*

*S akkor majd a fűzág sígja meg a szélnek,
A szél vigye tova jó barátim néktek,
Mondja el, vigye meg az én boldogságom:
Hogy milyen édes a sírban az én álom.*

Szentkereszty Tivadar.

Zimonytól Bukarestig.

VI.

A skupesinától a régi belgrádi várba
hajtottunk, melynek külső erődje már jó
részben romokban hever; de a tulajdon-
képeni vár még mindig áll ősi szilárdságá-
ban, s egyrészen katonai laktanyáknak,
másrészen pedig állami börtönökül szolgál.

Őt hatalmas várfalon, ősi boltíveken
át jut az ember a vár belső részébe, mely
hajdan a várparancsnok, most egy börtön-
igazgató és a várbeli katonaság parancs-
nokának lakhelyül szolgál.

Szinte félelmetes ezen két oldalról ősi
hatalmas kapukkal elzárható, 5-6 öl
széles boltívek alatt áthajtani; mert ezek
mindkét oldalról börtönökre nyílnak s így
az áthaladónak a rabokra felügyelő kato-
nák és a két oldalról kiűzött, nehéz
vasra vert rabok közt kell végig menni.

A katonák durva, visszautasító tekin-
tete s a nehéz láncot csörgető rabok ősz-
széessett, sápadt arca egy oly félelmes ősz-
hangot ad, hogy láttára a gyengébb ideg-
zetű embernek szinte megfagy a vére.

Beit a várban most készülnek egy kis
parkot rendezni. Itt több rabot láttunk ásó-

val, kapával turni a földet; de azért sem
kezüik, sem lábuk nem volt a békös láncok
alól feloldva, csak a láncok voltak hosz-
szabbra nyújtva, hogy a megfelelő mozgást
végezhessek.

Menjünk innen, suttozták a hölgyek,
szomorú és ijesztő is ez a hely.

A vár fokáról messze lehetett Szendrő
felé benézni a magyar és szerb határ kö-
zött végig futó hatalmas Duna gyönyörű
vidékébe. Pár percig élveztük ezt a felsé-
ges képet, s bár igazi gyönyört nyújtott:
elűzött onnan bennünket a r a b b i l i n c s
c s ö r g é s e.

Semmit se kell megnézni Szerbiában,
csak a nehéz láncok és arasznyi széles
békák alatt sorvadó rabokat, s aztán tisztá-
ban van az ember a Szerb állam huma-
nizmusával és egyuttal civilizációsális
színterével is.

Különben a mily barbár ez a börtön-
rendszer, épen oly gyenge az életbiztonság
Szerbiában.

— Itt uram, mondá jókedvű biztatással
hakkeresünk: egy ember élete nem becse-
sebb a czinkéjénél. A szerb ha megharag-

Tasnádi akár a fő-, akár az alispán előtt csakugyan nyilvánította volna lemondását.

Kezd tehát ez a furcsa eset rendkívül érdekessé válni; mert arra valóban kíváncsi lehet mindenki, hogy a mennyiben a tiszti ügyésznek főtebb hivatott hivatalos véleményét úgy a fő-, mint az alispán érdemleges válasz nélkül hagyta: ha eskü alatt kell nyilatkoznia, megmaradnak e akkor is azon nyilatkozatuk mellett, hogy Tasnádi előttük valóban lemondott?

Egyébiránt bármiként nyilatkoznak is a főispán és alispán, annyi bizonyos, hogy a szegedi kir. tábla Tasnádit állásába vissza nem helyezheti, 1-ör, mert az a királyi tábla hatáskörén kívül esik, lévén az tisztán közigazgatási kérdés; 2-ör pedig, mert Szentés város közönsége szept. 26-án tartott közgyűlésében a polgármesteri széket Burián Lajos személyével végérvényesen betöltötte és egyszer mindenkorra napi rendre tért a Tasnádi-féle ügy tengeri kigyója fölé.

Az egész törvényszéki eljárás tehát csupán arra lesz jó, hogy egymást mosdassák a jó pákuliczok, s esetleg lángra lobbantsák azt a személyes jellegű harezot, mely elől a törvényhatósági közgyűlésen csak Sima Ferencz lovagias fölszólalása kapta el a főispánt.

Ha a támadásoktól most az ő személye sem marad megkímélve, köszönje meg azoknak, kiknek barátságáért az ellenzék jóakarátát sutba dobta; az ellenzék feje azonban ezekért cseppet sem fog megfájdulni.

szik, nem megy a bíróhoz, hanem leszurja ellenfelét.

Szép, dicséretes nemzeti vonás, gondoltam magamban és jól érezzük magunkat, mikor Belgrád dicső, ősi várát elhagyva, a város központján a Hungária szálloda előtt álltunk meg, melynek étterme fiakkeresünk állítása szerint első Belgrádban.

Az étterem tiszta volt, s ez már magában véve ritka és kellemes dolog Belgrádban. — Az ebéd nem volt valami kitűnő, de az a palaczk negotini vörös bor, melyet felszolgáltak, tűzben, izben, zamatban ritkítja párját.

A szerb hegyeket még nem pusztította úgy meg a flokszera, mint a mienket; de azt meg kell adni, hogy különösen a vörös boraik kitűnőek.

Délután a belgrádi érseki templomot tekintettük meg. Gyönyörű templom és pazar fényvel van berendezve. E templomban van a fejedelmek sírboltja is és ott áll a templom egyik sarkában Mihály fejedelem ércz szobra. A nemzet állította ide hálája és kegyelele jeléül.

Mihály fejedelemnek egyébként a piactéren is ott áll hatalmas lovagszobra ércz-

Az első töltés Tápé felé. *)

Hire-hamva sem volt még a tiszai védőtöltések építtetésének, akkor, a midőn 1821. év szeptember havában arra hívta fel az uradalom Algyőt, hogy: mivel ő a kenderesi kertészségek mellett levő szőlőktől kezdve le Farknak, Kósdnak, Kovászd felé mindenütt a Tisza mentén menve el, egész az algyői káposztás földekig töltést akar építtetni, ugyanazért járuljon hozzá ehhez Algyő is, és pedig mivel ebben a vonalban neki is van birtoka, hát oly formán, hogy a Piczó foknál kezdődő algyői nyomáson keresztül menendő mintegy 85 lánccz hosszúságot kitevő vonalnak a felét, építtesse fel Algyő — a másik felét pedig majd elkészítteti ő, — mert ha ezt meg nem teszi, illetve ezt a részt el nem készíttetik az Algyőiek, „ugy az következéseit látni és tapasztalni fogják még az maradékaik is.“

Hogy „az méltóságos Uraságunknak ez az ily féleként hangzó „kegyes szándékja és akaratja“ bizony nem valami nagyon örvendeztethette meg az Algyőieket, azt el lehet képzelni, de mindazáltal mégis csak tudomására hozta ezt az előljáróság a népnek, a mely úgy látszik, hogy erre többször is összegyűjtetvén, a község házához, — befolyásolhatlan volt, és kijelentette egyenlő akarattal mindenkor, hogy mivel ő „a sűrű forspontozások és az Méltóságos Uraságnak kemény urbáriális kiszolgáltatások végett — amugy is le van terhelve“, hát nem tölthet és így nem is vállalhatja el a töltés építés nehéz munkáját

A nép tehát nem egyezvén bele a töltés építtetés elvállalásába, csak is az uradalom volt a sor, hogy teljesíti-e mégis „kegyes“(?) akaratját, vagy nem — és így beváltatja-e ezután is abbéli „kegyes szándékját“, hogy ha a töltés vonalat „megtöltjük jó, ha meg nem töltjük pedig, a z k ö v e t k e z e s e i t l á t n i s t a p a s z t a l n i f o g j á k m é g a z m a r a d é k a i n k i s“ vagy nem: mert hát csakis ő tőle függött most már az, hogy épül-e az Algyőiek nyomásán töltés, vagy nem ezután.

*) Viszhang a mult számunkban »A csongrád-megyei községek új beosztása« czim alatt megjelent cikkünkre. Szerk.

ből, a mint lován ülve e hatalmas fejedelem kezével utat mutatott a többször megvert törököknek, hogy: k i a z o r s z á g b ó l ! —

No de uraim Belgrádban vagyunk: meujünk a T o p s i d e r b e. Utón, utfélen mindenki azt kötötte lelkünkre, hogy azután elmenjünk ám a T o p s i d e r b e.

Jó másfélórai hajtás ez a tisztelt Topsisider a városhoz, s a királyi kerthez, hogy magyarul szóljak, rendkívül komisz ut vezet. Összetörik az ember teste-lelke, mikorra kiér Szerbia e büszkeségébe.

Hát Szerbiában nevezetesség lehet még ez is, s különösen kedvencz hely most a belgrádi nép előtt; mert Sándor, a fiatal király minden délután kikocsikáz ide és láttatja magát hűséges alattvalóival; hanem bizony Topsisider ide, Topsisider oda: Magyarországon bármelyik valamire való vidéki városnak sebb mulató helye van ennél. Nem is sokáig gyönyörködtünk mi itt; mert amitől annyira futottunk a várból, a rab bilincs csörgését, s az emberiség e szerencsétlenseinek aszott, sápadt arcját, a királyi kertben majdnem minden rózsafa mellett feltaláltuk kapával kezében. (Folyt. köv.)

És ő beváltotta szavát, mert élvén földesuri hatalmával elkezdette építtetni a töltést és pedig annyira gyorsan, hogy az 1822. év kora tavaszán már odáig ért, hogy Algyő község előljárósága ez ellen szinte kényszerítve érezte magát a megyénél panaszt emelni, és arra megkérni azt, hogy venné „kegyes atyai párfogásába“ az ő „igazságos kérését“ és így segítené megmaradhatni abban a birtokban őt, a „melyet még az kegyes urbárium bejövetele előtt régi eleink, hajdant ususban birtak“; mert hát a mi „tisztelet uraságunk“ — panasolja az előljáróság — semmit nem gondolva azzal, hogy maga az előljáróság a töltés építtetést egyedül el nem vállalhatta, — hanem élvén földes uri hatalmával, „folyvást folytatja“ „a feltett szándéka szerinti munkáját“ „talán nekünk s maradékaiknak legnagyobb sérelmére“; mivel értesünkre esett, hogy mert a töltésre reá nem állottunk, tehát a szárazabb nyomásunknak legnagyobb része a Méltóságos Uraságunk által elfoglaltatik, és adni fog helyette ottan, a hol nem csak mostan, hanem legtöbbszörre majd minden esztendőben az árvizek uralkodnak, így tehát egyéb száraz nyomásunk nem maradna a nemes Szeged városába vezető ország útjánál, a hol nem hogy tehén-csordát, fejős juhokat és csürhebéli sertéseket, hanem még az fuvarozásokra s forspontozásokra megkívántató kocsis lovakat sem tarthatjuk, melyért tehát kényteleníttetni fogunk mi magunktól nem csak kocsis lovainkat, hanem még egyéb jószágainkat is megpusztítani és eladogatni.“

Elpanaszolja még a szegény községi előljáróság azt is, — kérvényében — hogy ő már járt az uradalmi fiskálisnál is, csak hogy ott süket fülekre talált; mert ennél hiába való volt minden abbéli „alázatos“ kérelme, hogy ez állana el a töltés építtetéstől és ne háborgatná így meg Algyőt abban a csekély szárazlut nyomásában, a melyen tehén csordái s más egyéb jószágai legelnek és ne zártnának el a Tiszán való itatástól, — mert ez a Méltóságos Uraság részéről, szándékjától egyáltalában csak nem akart elállani, és megmaradván így a mellett, — mi a mi kérésünktől egyszerűen elmozdítottunk; azért fordult tehát a megyéhez, hogy „hathatós közben vetése által ez támogatná őt és a lakosságot ezen igazságos „kérelemnél“ — és mentené így meg számára azt a nyomást, „a melyet régi eleji már hajdan ususban kir.ak.“*)

Mit válaszolt a megye e levélre? nem tudom! de hogy a várva-várt eredményt nem szülte meg ezen kérelem sem, az bizonyos; mert hiszen szörén-lában eltűnő azóta birtokunkból ez „a régi eleink által hajdan ususban birt“ s az 1813. évi hires pörön is megvédelmezett nyomásunk, bizonyos, hogy ha a helyett, kaptunk is — talán! valamit, de azt mint ön birtokot többé nem tudván már kimutatni a község, megtartani is képtelen volt később. És így mult el kezünkről az a piczói nyomás, a mely ha meg volna nekünk ma még, hát aligha állana úgy ez a szegény község, mint a hogy most áll, midőn: mig egyrésztől még egyetlen egy darab sertésből álló csürhéje sincs, addig másrésztől még az itt lakó tiszt is (pedig az nem főtiszt) sokkal nagyobb csürhét tud bejاراتni naponként udvarába, mint a menyuyit ez a harmadfélezer lakost, itt bent a faluban számláló község összesen és együtt véve az egész faluban

*) Lásd az 1822. I. számú és jegyü kérvényünket Algyő irattárában. — 6. csomag.

Nekünk tehát igazán lettünk régi dicsőségünk és fényünk, a régi időkkel; — mert ha ma kelne fel valami ősi sírjából, hát látván a mai szegény állapotot, aligha ismerne reá, a ma már csak 2 darab sertésből s 20 darab jószágból álló csordával sem bíró Algyőre.

Szegény Algyő! te ugyan méltán sirathatód a régi időkkel...; mert nem csak határaidat emésztette fel a haladás korszaka, de elsöpörte ez még azt az alkalmat is előled, hogy földjeid javíthatására — barmokat táplálhass... Hová vezet ez? Ti népek sorsának intézői, gondolatok reá...!
Kovács Kálmán.

Ujdonságok.

— **Hock János Szentesen.** Balogh János múlt vasárnapi beszámolójára a szentesiek képviselőnk, Hock Jánost is meghívták, hogy páratlan szónoklatát élvezhessék. Hock a meghívásnak készségesen tett eleget és szentesi tartózkodása alatt az ottani ellenzék vezérének, Sima Ferencnek volt vendége. Miután Balogh János nagy közönség előtt elmondotta szépen átgondolt és megéljenzett beszédét, a szentesiek Hockot kívánták hallani, ki legott egy gyújtó beszédben villanyozta fel a hazafias érzelmű szíveket, melyről a „Szentesi Lap“ a következőket írja: „Lehetetlen még csak kivonatban is ismertetni ezt a csodálatosan remek beszédet, mert gyöngye tollunk nagy halványan tudná annak szépségeit visszaadni. Az a szikár, csontos alak, az ő szelímes arczával és érzelemtől csillogó szemével, úgy nézett ki ott a szószekeken, mint egy legyőzhetetlen óriás, a kinek rettenetes fegyvere előtt nem állhat meg semmiféle ellenség; avagy mint egy apostol, ki az ige ellenállhatlan erejével sújtja porba ellenfeleit, készíti megalázkodásra a hitetleneket és lelkesíti a vértanuságra híveit. Valóban ilyenek lehettek a Kapisztrán Jánosok és ilyeneknek kell lenni Magyarországon azoknak az ellenzéki politikusoknak, a kik arra vállalkoznak, hogy ezt a mély lethargiába sülyedt nemzetet a zsibbadtság kábulásából öntudatra ébresztik és lelkesedésre hevitik.“
— Hock után még Sima Ferenc beszélt röviden, összetartásra buzdítván az ellenzéki polgárokat. A beszéd-k végeztével a szentesi I. 48-as Népkörben volt fényes lakoma, este pedig a beszámoló képviselő, Balogh János adott saját házában vacsorát, melyen igen kedélyes hangulatban részt vettek az ellenzék összes számot tevő tagjai. Hock János, ki közelebb Csongrádon fog beszámoló beszédet tartani, hétfőn reggel utazott vissza Csongrádon át Budapestre.

— **Elpárolgott páku iczok.** Hock Jánossal történt meg az eset, hogy midőn mult szombaton Szentesre jött, Szolnokon beszélgetett a szentesi vonat szalon kupéjába s egyik szegletében olvasáshoz fogott. Csakhamar egy zajos kompánia közeledett a kupé felé, kik abban szüntelen helyet igyekeztek foglalni. A szentesi pákuliczok főbbjei voltak mindannyian, köztük két fő megyei hivatalnok, kik Budapestre jöttek haza felé, a hol valami vasutügyi tárgyaláson voltak. De mekkora volt elképedésük, mikor Hockot ott találták a kupében? Az egyik közülök megmeredt, mintha nyársra vonták volna. A másik köszönésképen némán bólintott fejével Hock felé. A legügyesebb pedig közülök Hock elé járult, magát meghajtva köszönt neki és kezét fogott vele. A vidám zaj azonban mindegyiknek ajkán elnémult nemcsak, hanem egyenként átszökődtek a szomszéd kupéba, a hol négy embernek való helyre öten telepedtek le, csak hogy ne kellessék Hockkal egy kupében utazniok. Hock persze a szalonkupében egyedül kényelmesen utazott Szentesig, a hol kedélyesen beszélte a sajtószerű esetet és hozzá tette: úgy látszik, a pákuliczok ellen kitűnő füstölő szer vagyok.

— **Mauzoleum.** Idősb Faragó Mihály a temetőben a haranglábak mellett mintegy kétezer forintnyi költséggel családi sírboltul díszes mauzoleumot emeltet. A kápolna

kupolaszerű teteje bádoggal lesz fedve, csúcsát pedig aranyozott kereszt fogja ékesíteni. A nyolcz méter magas épület homlokzatával a temető-utcára néz és kellemes külsejével temetőnk díszét nagyban fogja emelni. Kívánjuk, hogy az építetők a Gondviselés jószágából még sokáig ne vegyék igénybe az örök békének ezen szép templomát.

— **A népiskolák megnyitása.** A hét folyamán megnyiták egy a nép-, mint a polgári iskolák. Azért sürgős feladatuknak tekinték a szülők, hogy tanköteles gyermekeiket haladéktalanul föladják az iskolába; mert a gyermek csak úgy haladhat valamire, ha rendszeresen jár iskolába.

— **A budapesti állami ipariskolában** (VIII ker. Népszínház utca 8. sz.) a beiratások október 1. napjától 3. napjáig tartanak; a felvételi vizsgálatok október 3. napján dél után 2 órakor kezdődnek. Az állami ipariskola igazgatósága.

— **Amerikából** csak e napokban tért vissza a világhírré vergődött Mauthner Ödön hazai magkereskedő cég főnöke, a ki egész nyáron át ott tartózkodva, ezen idő alatt sorra látogatta Amerikának nevezetesebb farm- és kert-telepeit és itt nagyon figyelemre méltó érdekes és fontos tapasztalatokat gyűjtött, a melyeknek közzétételét rendkívüli érdeklődéssel várják a mezőgazdasági és kereszeti körökben. Egyéb-iránt úgy halljuk, hogy Mauthner úgy először több felolvasás során, valamint egy cikksorozatban fogja említett tapasztalatait közrebocsátani. Visszatérvén Európába még itt is több olyan kulturállamot látogatott meg, melyeknek földmívelési és kertészeti haladottsága magas színvonalon áll. Többek közt Hollandiát, a virághagymák híres országát is meglátogatta és itt személyesen válogatta össze czége részére a szebbnél szebb virágu hagymákat, melyeket nekünk is volt alkalmunk látni és elmondhatjuk, hogy azok olyanok, a minők Magyarországon még nem voltak.

— **Nagyszerű ajándék a „Szabad Szó“ előfizetőinek.** Magyarország legkiválóbb nyomdai műintézete: „Kosmos“, mely egyszersmind a „Szabad Szó“-nak kiadótulajdonosa, nagyszabású díszmunka kiadását határozta el. Egy nagy fénynyel kiállított magyar történelmi albumról van szó, mely méltó lesz ahhoz a tárgyhoz, melyet fölölel és ahhoz az intézethez mely közrebocsátja. A „Magyar történelmi album“ a legdíszesebb magyar történelmi munka lesz, mely eddig a sajtót elhagyta. Nem kevesebb, mint ötven nagy pompás színes képet fog tartalmazni, melyek a magyar történet legkimagaslóbb és legmagasztosabb jeleneteit fogják ábrázolni. A „Magyar történelmi album“ a „Szabad Szó“-hoz hasonló nagy alakban, rendkívül finom vastag papirosou, művésziesen díszített kötésben fog megjelenni. A képeket kitűnő magyar művészek készítik és a mellé csatolt szöveget egy fényes tollú írónk írta. Ezt a nagyszerű, ötven nagy pompás színes képet tartalmazó, díszes kötésű Magyar történelmi albumot, melynek bolti ára 2 frt lesz, karácsonyi ajándékkul ingyen fogják kapni a „Szabad Szó“ előfizetői, kik október 1-én legalább egy negyedévre (Budapest 2 frt 50 kr., vidéken 3 frt) előfizetnek. Természetes, hogy ezek mellett ingyen kapják a „Szabad Szó“ előfizetői a már jelzett „Szabad Szó naptár“ is, melynek bolti ára 1 frt lesz. A „Szabad Szó“ ezeken kívül még oly előnyökben részesíti előfizetőit, melyeket egy magyar lap sem nyújt. Ugyanis ingyen kapják Margitay Dezsőnek díszes borítékú és 40 színes képet tartalmazó „Törvénybakter“ című regényét és ingyen küldi a következő érdekesítők 3 regényt: „Zord idők“, írta Rákosi Viktor, „Gyilkosság a kézfogón“ orosz regény, „Egy hóhér emlékiratai“ francia regény.

— **Értékes házi könyvtárt** létesíthet magának az, ki a „Képes Családi Lapok“-at rendszeresen járattja. És pedig a ki csak egy negyedévre is 20 kr. csomagolási díj beküldése mellett előfizet, az 1 regényt, a ki 40 kr. csomagolási díj beküldése mellett fél-évre előfizet, az már 2 regényt, a ki pedig 80 kr. csomagolási díj beküldése mellett egész évre előfizet, az 4 regényt kap külön

jutalomképen ingyen és bérmentve díszes borítékba fűzve. Minthogy továbbá az ingyenes regénymelléklet is minden évfolyamban még legalább 4 regényt tartalmaz: ezekkel együtt minden előfizető legalább 8 regénynek jut birtokába, nem is említve azt, hogy maga a főlap is még azonkívül legalább 4 kitűnő regényt közöl egy év alatt. A külön lenyomatú regények értéke egymaga 8 frt, úgy hogy a lap egész évre ingyenbe marad. A „Képes Családi Lapok“-at az írói kar legjelesebbjei támogatják, ugymint: Jókai Mór, Tolnai Lajos, Komócsi József, Lauka Gusztáv, Rudnyánszky Gyula, Benitzky Bajza Lenke, Harmath Luiza, Nagyvárady Mira, K. Benitzky Irma, V. Gaál Karolin stb. A „Képes Családi Lapok“ tehát nem csak a legjobb, hanem a legjutányosabb illusztrált szépirodalmi hetilap, melynek érdekes és változatos tartalmánál, nemes irányánál fogva egy család asztaláról sem volna szabad hiányoznia. Előfizetési ára: egész évre 6 frt, félévre 1 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Mutatószámokat ingyen küld a kiadóhivatal mindazoknak, kik levelező-lap útján hozzá fordulnak. Kiadóhivatal: Budapest, Nagykorona-utca 20. szám.

Megbocsátott hűtlenség.

A fiatal ügyvéd, a ki csak néhány hónapja nős, egy házon kívül töltött éjszaka után reggel haza érkezik, csatatosan, lucskosan, sárosan és tenyerébe temetve arczát a falnak dölve meg áll az ajtó mellett. Az ilyenekhez nem szokott fiatal menyecske rémülten össze csapja kezeit:

— Mi lett téged ember?

Nehezen mozgó nyelvvel dadogja az:

— Ab, az az... Eszter... Oh, az az... Eszter... Oh az a drága jó Eszter...

— Micsoda Eszter? — vágott hirtelen haraggal dadogó férje szavába a megsértett asszony. — Tehát Esztered van neked? Hát a gyűrűd, hát az órád hol van?

— Ne busulj asszony. Ott, ott vannak, a hol azt a jó Eszter...

— Hol van az az Eszter? — kérdezte izgatottan és könnyes szemekkel a fiatal asszony.

— Ott van Dani bácsinál, — nyögte ki végre a támogatásra szoruló férj — a hol azt a drága jó Eszter... házy cognacot ittuk.

— Vagy úgy! — s azzal örömmel karolta át támolgoló férjét az asszonyka. — Jer és alud ki magad drága férjecsém, mert ezt az Esztert megbocsátom.

És a családi béke ismét helyre állt.

SZEGÉNY IPAROSOKNAK,

a kiknek foglalkozásuk nem eléggé jövedelmező s írni, olvasni tudnak, alkalmuk nyílik a télen át állandó fizetés és magas jutalék mellett szép keresetre szert tenni, hogy hol? megmondja e lap kiadóhivatala.

H i r d e t é s e k.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy gyógyszer-táram mellékhelyiségében a mai kornak megfelelő SZÓDA-VIZ KÉSZÜLEKET állítottam fel, melyen a szóda-vizet

vegyliszta, folyékony szénsavval

készítem, egyszersmind nem mulaszthatom el a nagyérdemű közönség figyelmét felhívni arra, hogy az így készített viz mindolyan idegen alkatrészekről ment, mik a szervezetre nézve káros hatással volnának. Ezen viz nálam naponként friss töltésben kapható.

Csongrád, 1893. szeptember hó.

Tisztalettel:

Vladár Sándor,
gyógyszerész.

2-50

ESZENCZIÁKAT

rum, cognac, mindennemű szeszes italok, asztali likőrök és különlegességek azonnali elhí-
bázhatatlan elkészítésére a legkiválóbb minőségben szállítok.

Azonfelül ajánlok 80 fokú, vegyileg tiszta eczetszencziát kellemes ízű borecetot és
közönséges eczetek gyártásához. Leírások és használati utasítások ingyen mellékelteknek.

✦ Kiváló eredményért kezeskedek. ✦
Árlapot bérmentve küldök.

POLLAK KÁROLY FÜLÖP eszencziák-különlegességek gyára PRÁG.
Megbízható ügynökök kerestetnek.

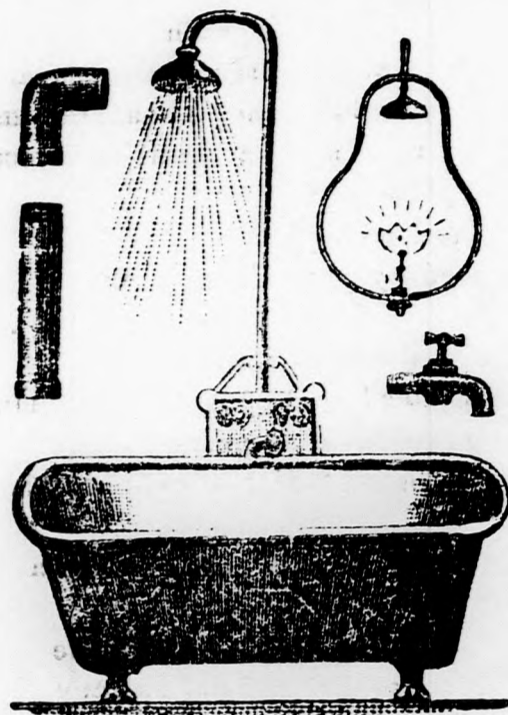
KNUTH KÁROLY

műszaki irodája és gyára.

Budapest, VII. ker. Szövetség-utca 13 sz.

Elvállal és berendez:

Légszesz és vízvezetékeket.
Szivattyúkat minden célra, vízszállító kasokat.
Szivattyú telepeket járgány, légszesz-gőz-és vízmotor hajtással.
Városok, gyárak, kastélyok, lakóházak stb. vízzel való ellátását.
Minden rendű központi fűtéseket, állami nyilvános és magán épületek részére.

Szellőztetéseket.
Gőz, kőd és zuhany fürdőket.
Szárítókat, bármily célra.
Legjobb rendszerű closeteket.
Vas és kőagyag cső csatornázásokat.
Gőzfürdő és gőz mosókonyhakat.
Szűrő és fertőtlenítőket.
Természetes légszesztelepeket.
Kőszén és olaj gázgyárakat.

KŐAGYAG CSÖVEK NAGY VÁLASZTEKBAK RAKTÁRON.

Berendezett telepekről a legjobb elismerések.

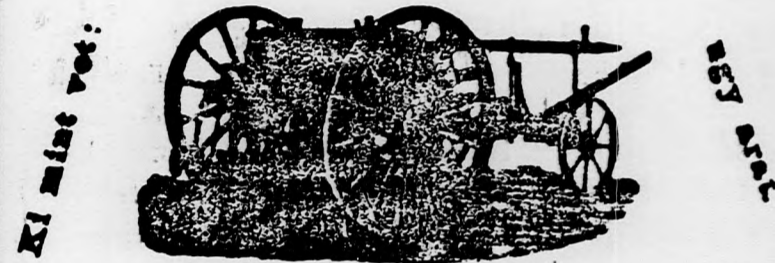
Költségvetéseket készséggel készít. 3-13

Bővített levél- vagy előfizetés:
GAZDASÁGI GÉPGYÁR BUDAPEST.

ELSŐ MAGYAR

GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZVÉNY-TÁRSULAT
BUDAPESTEN.

Gyártelep: Külső vácozi-út 7. szám.

Minden gazda, aki a legelőnyösebb
szerkezettű **vetőgépek** beszerzése iránt
érdeklődik, kimerítő felvilágosítást nyer-
het gyárunk igazgatóságánál.

Terjedelmes árjegyzékkel a gazdaság
összes ágazatában szükséges gépezetekről
díjmentesen szolgálunk.

ELŐFIZETÉSI FÖLHIVÁS A

PESTI NAPLÓ

naponként kétszer megjelenő politikai napilapra.

A Pesti Napló Magyarországon a legolcsóbb, legtartalmasabb és legszebben kiállított napilap, megjelenik minden reggel legalább
16-24 oldal és délután 4-8 oldalnyi terjedelemben, főlvgva és lapjai egymásba ragasztva.

A Pesti Napló főszerkesztője és kiadótulajdonosa:

15. ÁBRANYI KORNÉL.

A Pesti Napló szerkesztősége maga köré gyűjtötte az ország legjelesebb
újságíróit.

A Pesti Napló bel- és külföldi tudósításai, hírei és táviratai frissek,
eredetiek és a legmegbízhatóbb forrásokból erednek. Ipari, kereskedelmi és
mezőgazdasági rovatát kitűnő szakírók szerkesztik. Bel- és külföldi tőzsde
rovatai mindig legpontosabbak és legmegbízhatóbbak.

A Pesti Napló legközelebb egy rendkívül érdekes regény közlését kezdi meg. A Pesti Napló minden hónapban egy
városnak a monografiáját közli, mely örökös irodalmi becses bir és az előfizetők, a kik ezeket összegyűjtik, azok Magyar-
ország városainak hű történetét birják.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

A Pesti Napló reggeli kiadásának, mely az előző napon beérkezett összes híreket magában foglalja, tehát a teljes Pesti Napló-nak előfizetési ára
Budapesten és a vidéken korán és pontosan házhoz juttatva,

az esti lap küldése nélkül:

Egész évre — — — 14 frt — kr. | Negyed évre — — — 3 frt 50 kr.
Fél évre — — — 7 frt — kr. | Egy hónapra — — — 1 frt 20 kr.

Esti és reggeli lap együtt egyszerre küldve a vidékre:

Egész évre — — — 18 frt — kr. | Negyed évre — — — 4 frt 50 kr.
Fél évre — — — 9 frt — kr. | Egy hónapra — — — 1 frt 60 kr.

Naponként KÉTSZER, reggeli és esti kiadás külön-külön házhoz, vagy postán küldve:

Budapestben:

Egész évre — — — 18 frt — kr. | Negyed évre — — — 4 frt 50 kr.
Fél évre — — — 9 frt — kr. | Egy hónapra — — — 1 frt 60 kr.

Vidéken:

Egész évre — — — 20 frt — kr. | Negyed évre — — — 5 frt — kr.
Fél évre — — — 10 frt — kr. | Egy hónapra — — — 1 frt 70 kr.

A PESTI NAPLÓ esti lapjára külön is elfogad előfizetéseket, úgy, hogy ha valaki más újságot
járat és a megszokott újságtól megválni nem akar, az előfizethet a PESTI NAPLÓ esti lapjára 2 frt 30 krral.

A PESTI NAPLÓ KIADÓHIVATALA.

Budapest. Ferencziak-tere, Bazar-épület.

Nyom. Szilber J.-né könyvnyomdájában Csengrádon.